

УДК 342.9

О. В. Стукаленко,

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри адміністративного та господарського права

Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

Французький бульвар 24/26, м. Одеса, 65058, Україна

e-mail: stukalenko@bk.ru

НАУКОВО-ТЕХНІЧНІ ТА ПРАВОВІ ТРЕНДИ РОЗВИТКУ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

У статті висвітлюються питання пов'язані з пріоритетами науково-технічної та нормативно-правової діяльності будівельної галузі України. Наводиться перелік основних актуальних проблем будівельної галузі України та з'ясовуються їх особливості. Приділяється увага висвітленню можливих шляхів подолання цих недоліків. Акцентується увага на тому, що розвиток та модернізація будівельної галузі є запорукою не лише підвищення рівня життя населення за рахунок введення в експлуатацію якісної та безпечної для здоров'я будівельної продукції, але й сприятиме покращенню інвестиційної привабливості України. Тому, в статті зазначені актуальні аспекти науково-технічного забезпечення розвитку будівельної галузі.

Ключові слова: будівельна галузь, будівельне право, законодавство, пріоритети науково-технічної діяльності, пріоритети нормативно-правової діяльності

В умовах економічної та політичної кризи питання ефективності державного управління стоїть дуже гостро. Так як, без ефективного державного регулювання забезпечити розвиток будівельної галузі неможливо. Будівельна діяльність складне правове явище. Тому сьогодні, у період динамічного розвитку суспільних відносин, дослідження питань пов'язаних із розвитком будівельних відносини України є неможливим без розгляду впливу різних чинників, як внутрішнього так і зовнішнього характеру. Наприклад, на вимогу ЄС національним органам публічної влади за допомогою комплексу адміністративних, економічних, фінансових та інших необхідних заходів слід поступово вирішити наступні питання: усунення технічних та адміністративних бар'єрів для торгівлі; прискорення уніфікації та застосування європейських стандартів; забезпечення вільного переміщення товарів у відповідності до законодавства внутрішнього ринку; впровадження сертифікації, оцінки відповідності та знаку маркування СЕ у відповідності до директив Нового та Глобального підходу; оснащення діючих структур нагляду за ринком та оцінки відповідності обладнанням

та забезпечення навчання для створення сумісної адміністративної інфраструктури; забезпечення належного впровадження нового законодавства про державні закупівлі; завершення роботи щодо взаємовизнання та уніфікації доробків у не гармонізованих сферах.

Все вище зазначене, вимагає перегляду існуючого механізму регулювання будівельними відносинами. Також, необхідно враховувати, що відсутні фундаментальні роботи по аналізу стану будівельної діяльності в Україні та впливу на неї певних факторів.

Аналіз досліджень і публікацій останніх років дозволяє стверджувати, що запропонована тема є недостатньо розробленою і носить фрагментарний характер. Наприклад, характеристика забезпечення гармонізації стандартів у будівельній галузі в ЄС та України не ставала об'єктом наукового дослідження, однак деяким аспектам цього питання були присвячені наукові праці М. Л. Гринберга, Н. Г. Салухіна, О. М. Язвінської та інших авторів. І. М. Миронець досліджував адміністративно-правове регулювання будівельної діяльності в Україні. Але наукові дослідження не завжди супроводжувалися реальною спрямованістю їх результатів на втілення у державно-правову практику.

На підставі аналізу наукової літератури, можна стверджувати, що дане питання залишилося фактично поза інтересів українських науковців.

У даній статті, ґрунтуючись на теоретичних дослідженнях й положеннях законодавства, пропонується дослідити особливості, сутність, загальні засади та проблеми здійснення ефективного регулювання будівельною діяльністю. Для її досягнення передбачається вирішення наступних завдань: а) проаналізувати основні підходи до розуміння впливу науково-технічних та правових чинників на будівельну галузь в національній та закордонній науковій літературі; б) розкрити вплив певних чинників на здійснення будівельної діяльності.

Подальшого розвитку та обговорення потребують питання щодо науково-технічного забезпечення сейсмостійкого будівництва, житлового та цивільного будівництва, науково-технічного супроводу при спорудженні об'єктів спортивного комплексу, науково-технічної складової інженерних вишукувань у будівництві, сучасного стану будівельної науки у вирішенні проблем будівництва у складних інженерно-геологічних умовах, освоєння та організації підземного простору, досвіду експлуатації, нагляду та реконструкції будівель і споруд, розроблення нормативно-технічної бази з пожежної безпеки будівель та споруд, наукового забезпечення дорожнього будівництва, інформаційних технологій у системі забезпечення ефективної роботи будівельної галузі, науково-технічної основи розвитку цементної

промисловості, проектування підприємств металургійної промисловості тощо.

Зазначені аспекти наукової діяльності мають лягти в основу визначення пріоритетних напрямків науково-технічного розвитку галузі.

Одним із них є формування національної нормативної бази, який включає:

- науковий напрям, що вимагає від виконавців специфічних навичок та фахових знань як на рівні об'єкта стандартизації, так і щодо місця нормативу в загальному масиві нормативної бази;
- результат реалізації розробок в інших наукових напрямках;
- важіль застосування галузевої науки на виробництві.

Україна мала недостатній власний досвід щодо нормування та стандартизації за радянських часів. Водночас протягом останніх років активно формується національна школа нормування у будівництві, головними завданнями якої є: гармонізація нормативної бази з напрацюваннями технічно розвинутих країн; гармонізація процедур оцінки відповідності з процедурами технічно розвинутих країн; поширення нормативної бази на весь період життєвого циклу об'єктів будівництва. При цьому зазначений процес повинен сприяти підвищенню конкурентоспроможності національного виробника та проєктувальника, а не його знищенню. Впродовж наступних років повинно бути утворено в Україні нормативну базу, здатну до інтегрування у світовий нормативно-правовий простір.

Серед актуальних проблем будівельної галузі є подовження ресурсу безаварійної експлуатації будівель та споруд. Темпи капітального будівництва в Україні не забезпечують потреби виводу з експлуатації будівель та споруд, що відпрацювали свій ресурс. Над вирішенням цього проблемного питання необхідно зосередити увагу всіх науково-технічних ланок галузі та скоординувати їх діяльність. Спільні дії Мінрегіонбуду та наукового загалу мають певні напрацювання, як, наприклад, затверджені будівельні норми «Житлові будинки. Реконструкція та капітальний ремонт». Розпочато роботу над нормативом «Технічний нагляд за будівлями, спорудами та будівельними конструкціями при експлуатації». Однак це лише невелика частка заходів, яких слід вжити.

Існують певні проблеми і у сфері промислового будівництва. Відсутні у достатній кількості державні установи, спроможні на професійному рівні визначати об'ємно-планувальні та конструктивні па-

раметри залежно від обраної технології та експлуатації промислової споруди. Як наслідок, практикується закупівля не завжди безпечних зарубіжних технологій, відсутній системний підхід до розміщення таких виробництв. Зокрема мають місце випадки розташування підприємств у житлових масивах та санаторно-курортних зонах.

Реальним інструментом забезпечення врахування інтересів держави і територій при формуванні промислової забудови є система територіальних організацій у промисловому будівництві, яка перевірена часом і має право на існування.

Індустріалізація будівництва завжди була і залишається пріоритетним напрямом у розвитку будівельної галузі, оскільки може розв'язати низку проблем щодо зниження вартості об'єктів, скорочення строків будівництва, підвищення рівня контрольованої якості продукції у заводських умовах.

Сьогодні в Україні при будівництві багатоквартирних будинків застосовуються системи «КУБ-2,5» та «Аркус», зокрема у містах Полтава, Мелітополь та інші. Інженерних проблем при їх впровадженні виникає достатньо. Суттєвої науково-технічної підтримки потребують індустриальні методи швидкісного індивідуального житлового будівництва. В зонах стихійного лиха на заході України обстеження житлової забудови підтвердило ефективність застосування проектів, зокрема за системами каркасного будівництва. Однак цими проектами не вичерпуються індустриальні можливості. Сприяння впровадженню таких технологій під пильним наглядом науковців має бути одним із пріоритетів.

В Україні 70% територій характеризуються складними інженерно-геологічними умовами. Слід відзначити, що сейсмостійке будівництво та основи і фундаменти – це ті напрями, що на сьогодні вважаються нормативно врегульованими. Україна перша на теренах СНД прийняла будівельні норми із сейсмостійкого будівництва, які стали основою для відповідних робіт у Азербайджані і Молдові. Водночас впровадження нормативу в Україні виявило істотні прогалини, що потребує суттєвого доопрацювання документа.

Введено в дію будівельні норми з проектування основ і фундаментів. Під час розроблення цього документа використано дані властивостей ґрунтів у редакції СРСР 60-х років. Тому сьогодні є потреба у перегляді методик випробування ґрунтів. Мінрегіонбудом затверджено такі два нормативи, як «Захист від небезпечних геологічних процесів. Основні положення проектування» і «Інженерний захист

територій та споруд від підтоплення та затоплення». Однак проблематика цими документами не вичерпується.

Останнім часом прийнято низку нормативів, частину з яких можна вважати точкою відліку у розвитку національної нормативної бази. Це «Основні вимоги до будівель, принципи забезпечення надійності та конструктивної безпеки», «Навантаження і впливи». На об'єктному рівні найбільш вагомими є «Мости і труби», «Висотні будинки», «Теплова ізоляція» та «Фасадне утеплення». Загалом, прийнято понад 60 нормативних документів. На жаль, ці нормативи не застосовуються у проектуванні повною мірою.

Напрямок інженерного забезпечення найбільш сприятливий для активного запозичення прогресивних інноваційних технологій та досвіду Європи. Ринок України насичений високоефективним обладнанням: автономне опалення, рекуперація, застосування комбінованих систем опалення на електричних котлах, димовідведення, облік, регулювання теплоспоживання. Нормативну базу за цим напрямом Мінрегіонбуд орієнтує на гармонізацію. Протягом останніх років введено за проблематикою близько 20 нормативних документів. У роботі знаходяться – «Опалення та вентиляція», «Внутрішній водопровід та каналізація», на перегляді – «Газопостачання». Водночас технічний рівень проектів, що реалізуються, значно поступається аналогам технічно розвинутих держав.

Ефективне використання енергетичних ресурсів має бути державним пріоритетом, у тому числі і в будівельній галузі. Використання нетрадиційних джерел енергії – енергії сонця, тепла землі, біогазу, місцевого палива, потребують активного опрацювання на стадії пілотних проектів.

Важливим напрямом є розвиток виробництва продукції будівельного призначення. За останні роки питома вага імпорту зменшилася. Вводяться у дію потужності за основними видами виробів, спроможні задовольнити потреби ринку. Україна за запасами нерудних копалин посідає одне з провідних місць у світі. Баланс імпорту-експорту сировини – позитивний, готових виробів – негативний. За останні роки набуло чинності близько 350 нормативів стосовно будівельних виробів. При скороченні попиту на будівельну продукцію у період кризових явищ загострюється конкуренція серед постачальників і переваги формуються не завжди цивілізовано. Підвищення якості будівельних виробів у комплексі з розвитком національної системи оцінки відповідності безумовно має бути пріоритетом.

Одним із головних факторів впливу на розвиток галузі є організація містобудівного процесу, розроблення і оновлення містобудівної документації на регіональному та місцевому рівнях, вдосконалення механізмів адміністративно-правового забезпечення процесів стандартизації.

Ситуацію, що склалась, не можна назвати задовільною. Лише третина населених пунктів України забезпечена чинними генеральними планами. Практично кожен населений пункт вимагає перегляду меж, а великі міста не мають змоги резервувати земельні ділянки для будівництва доступного житла, оскільки обмежені існуючою зоною забудови.

У цій ситуації варто запозичити досвід розвитку містобудівного процесу передових країн, орієнтований на автоматизовані системи управління із застосуванням геоінформаційних систем, де при реалізації завдань використовуються просторово-орієнтовані дані державних геоінформаційних ресурсів. Їх створення і впровадження на території держави потребує єдиної системи координат та картографічної основи.

Сьогодні в Україні загальнодержавна картографічна основа, у тому числі і населених пунктів, у своїй основі містить дані понад 20-річної давності, а їх планово-висотні системи не прив'язані до Державної геодезичної референтної системи координат, введеної у 2007 році. За таких умов фінансування робіт із розроблення містобудівної документації на регіональному та місцевому рівнях є неефективним, оскільки унеможливується отримання даних, що дозволили б сформуванню загальнодержавний ресурс єдиного автоматизованого обліку нерухомості, матеріальної і фінансової баз для регулювання державних капітальних вкладень та приватних інвестицій у розвиток населених пунктів і територій на місцевому, регіональному та державному рівнях. Недостатніми залишаються теоретичні та наукові напрацювання для впровадження геоінформаційних технологій, створення містобудівного кадастру та формування відповідних баз даних, просторово-орієнтованої галузевої інформації як складової державних геоінформаційних ресурсів.

Одним із напрямів галузевого і регіонального розвитку, що і надалі матиме пріоритетне значення, залишається збереження архітектурно-містобудівної спадщини. В умовах інтенсивного містобудівного розвитку населених пунктів реалізація цього завдання вимагає системного вдосконалення та розвитку нормативно-правової, методологічної, наукової баз, організаційної структури діяльності у напрямку збереження історичної забудови як повноцінної складової містобудівного середовища.

У цьому контексті набувають актуальності питання щодо забезпечення спадщини обліковою документацією, впровадження ефективних технологій консервації та реставрації, кадрового забезпечення на всіх етапах реставраційного процесу.

Покращити ситуацію щодо науково-технічного розвитку можливо за умови залучення фінансового ресурсу на всіх рівнях господарювання. Реальними джерелами фінансування може стати комерціалізація науки, адже результат наукової діяльності як інноваційний продукт має свою грошову вартість і повинен купуватись користувачем. Інноваційна діяльність може забезпечуватися шляхом запровадження науково-технічного супроводу особливо масштабних об'єктів будівництва, а також розроблення стандартів організацій України. Окремим джерелом фінансування міг би стати спеціальний фонд державного бюджету, який має наповнюватись за рахунок відрахувань від діяльності учасників будівельного ринку.

Прикладом цього може слугувати позитивний досвід Білорусі щодо утворення подібного інноваційного фонду у будівельній галузі, спрямованого на модернізацію системи наукових досліджень, де встановлено відрахування від профільних організацій у розмірі 12,5 відсотків від собівартості продукції. У разі відрахувань в Україні на зазначені цілі в обсязі сотих частин відсотка, їх сума, за підрахунками, становила б у разі більше від обсягу асигнувань галузі з державного бюджету. Зазначена процедура має бути врегульована на законодавчому рівні.

За роки незалежності в Україні сформовано наукові школи за основними напрямками науково-технічної діяльності в сферах будівництва, містобудування, архітектури, промисловості будівельних матеріалів, що дозволяє забезпечити сталий розвиток будівельного комплексу.

Науково-технічний прогрес у будівництві потребує випереджувального розвитку національної будівельної науки, підвищення ефективності досліджень, створення необхідних економічних, матеріально-технічних, організаційних і соціально-психологічних умов для прискорення масштабного застосування інноваційних розробок.

Науково-технічна діяльність будівельного комплексу потребує подальшого удосконалення, інтенсифікації та більш ретельного координування досліджень шляхом створення перспективних програм як на рівні функціональних систем, так і на рівні стратегічних завдань, оновлення експериментальної бази наукових установ, розроблення

нормативно-правових механізмів створення інноваційно-привабливого продукту, заохочення до наукової діяльності організацій, фахівців і, головним чином, молодих спеціалістів.

Генеруючим чинником у досягненні позитивної динаміки наукового розвитку вітчизняного будівельного комплексу є діяльність Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. Міністерством багато досягнуто у напрямку нормативного та нормативно-правового забезпечення галузі шляхом послідовного збільшення частки технічного регулювання ринку по відношенню до дозвільних процедур.

Важливим кроком у напрямку врегулювання питання адаптації національної законодавчої бази до відповідної європейської стало прийняття Закону України «Про будівельні норми». На виконання положень зазначеного Закону Кабінет Міністрів України затвердив Перелік центральних органів виконавчої влади, до повноважень яких належить питання нормування у будівництві. У роботі знаходиться Програма перегляду державних будівельних норм.

Утілення цих завдань потребує подальшої систематизації та залучення широкого науково-технічного загалу.

Нинішній загальний рівень розвитку галузевої науки через певні прогалини у законодавстві, на жаль, відстає від рівня розвитку академічної науки, а це, у свою чергу, впливає на її сприйняття та розвиток. З огляду на це, використання наукового потенціалу в галузі має обмежений, суто локальний характер. Це певною мірою зумовлено і станом ринкових відносин, тимчасовим зниженням попиту на будівельну продукцію, що призводить до незадовільного стану фінансування науки, підтримання експериментальної бази, підготовки кадрів вищої кваліфікації.

Здебільшого наукова діяльність у будівельному комплексі утримується за рахунок збереження існуючих будинків і споруд, їх обстеження та паспортизації, запобігання та ліквідації наслідків аварій. Меншою мірою ця діяльність поширюється на відпрацювання та впровадження нових технічних та технологічних рішень.

З метою активізації науково-технічної та нормативно-правової діяльності та підвищення престижу будівельної науки як запоруки ефективного розвитку будівельного комплексу в цілому, можливо визначити основні пріоритети науково-технічної та нормативно-правової діяльності у будівництві:

- створення основ будівельної науки;
- формування національної нормативної бази, інтегрованої у

міжнародний нормативно-правовий простір технічного регулювання у будівництві;

- нормативне та науково-методичне забезпечення надійності та безаварійної експлуатації будівель і споруд;
- індустріалізацію будівництва на новій технічній основі;
- будівництво у складних інженерно-геологічних та сейсмічних умовах;
- застосування ефективних конструктивних та планувальних рішень;
- упровадження інноваційних рішень в інженерному забезпеченні будівель та споруд;
- створення об'єктів з раціонального використання енергетичних ресурсів;
- розвиток виробництва високоефективної продукції будівельного призначення;
- наукове забезпечення містобудівного процесу;
- збереження архітектурно-містобудівної спадщини;
- підвищення рівня кваліфікації персоналу;
- розробка та впровадження оригінальних концептуальних рішень щодо структурного реформування системи правового регулювання стандартизації у будівельній галузі.

Актуальним є розгляд пріоритетних питань технічного розвитку основних секторів будівництва, у тому числі проектування і спорудження об'єктів соціальної сфери, промисловості, енергетики, комунального господарства, транспорту та інших напрямків, та розробка пропозицій щодо запровадження обов'язкового науково-технічного супроводу будівництва особливо складних, нестандартних об'єктів та внесення змін у законодавство у напрямку обмеження тендерів на зазначений вид робіт.

Важливим напрямком роботи є опрацювати механізми:

- широкого залучення до планування територій кваліфікованих інженерних вишукувальних організацій;
- включення невід'ємною складовою у інвестиційний процес робіт з вишукування;
- внесення змін у принципи проведення експертизи проектної документації, які повинні включати підтвердження експертами якості результатів досліджень та випробувань ґрунтів.

Подальшого розвитку потребують питання щодо утворення механізмів технічної легалізації нових технологій багаторазового застосування у жит-

ловому будівництві та щодо підвищення статусу базових організацій у напрямку впровадження науково-технічної політики у будівництві.

Актуальним є розгляд можливості удосконалення науково-методичної, законодавчої та нормативної бази містобудівного проектування у напрямках:

- урахування особливостей розвитку територій та стану наявної містобудівної документації;
- інтеграції до єдиного простору країн СНГ та Євросоюзу у плануванні та зонуванні територій на базі визначення та створення переліку нормативних документів, єдиної методики дослідження територій, аналізу та моніторингу їх стану, організації розвитку.

У жовтні 2008 року в Україні набули чинності шість державних будівельних норм підкласу В 1.2 «Система забезпечення надійності та безпеки будівельних об'єктів», а саме: «Основні вимоги до будівель і споруд. Механічний опір та стійкість», «Основні вимоги до будівель і споруд. Пожежна безпека», «Основні вимоги до будівель і споруд. Безпека життя і здоров'я людини та захисту навколишнього природного середовища», «Основні вимоги до будівель і споруд. Безпека експлуатації», «Основні вимоги до будівель і споруд. Захист від шуму», «Основні вимоги до будівель і споруд. Економія енергії та тепловий захист».

Актуальність розроблення такого пакета документів визначається необхідністю розвитку системи нормативно-правового забезпечення будівництва в країні. Документи створені згідно з положеннями Технічного регламенту будівельних виробів, будівель і споруд, в якому встановлено шість основних вимог до будівельних виробів, будівель і споруд, а саме:

- забезпечення механічного опору та стійкості – навантаження на споруду під час зведення та експлуатації не повинне призводити до руйнування її в цілому чи окремих її частин і деформації, більшої за ту, що допускається будівельними нормами;
- дотримання таких вимог пожежної безпеки: збереження несучої здатності конструкцій протягом визначеного часу; обмеження поширення вогню та диму в споруді, а також на сусідні споруди і прилеглі території; забезпечення евакуації людей із споруди або їх рятування в інший спосіб; забезпечення безпеки рятувальних команд;
- забезпечення безпеки життя і здоров'я людей та захисту навколишнього природного середовища – споруда повинна відповіда-

ти вимогам законодавства з питань охорони здоров'я людей та навколишнього природного середовища;

- забезпечення безпеки експлуатації – у процесі експлуатації споруд повинні бути виключені ризики нещасних випадків;
- забезпечення захисту від шуму – рівень шуму та вібрації у спорудах не повинен перевищувати встановлені норми;
- забезпечення економії енергії – під час проектування, зведення споруди та її обладнання слід забезпечити ефективне використання енергії, необхідної для експлуатації, з урахуванням кліматичних умов.

Ці вимоги майже співпадають з основними вимогами до виробів, будівель і споруд, що наведені в Директиві Ради Європейського Союзу 103/106/ЕЕС про зближення законів, підзаконних актів та адміністративних положень держав-членів Ради стосовно будівельних виробів.

В Європейському Союзі вищезгадана Директива практично на законодавчому рівні визначає питання технічного регулювання в країнах ЄС. Зазначені в Директиві основні вимоги деталізуються в шести тлумачних документах. Інтерпретації положень Директиви присвячені також керівні та інформаційні документи. Під цими документами знаходяться стандарти та європейські технічні ухвалення, виконання яких є засобом підтвердження відповідності продукції вимогам Директиви. В Україні є Технічний регламент будівельних виробів, будівель і споруд, у розвиток положень якого створено шість державних будівельних норм, в яких визначені основні положення основних вимог до будівель і споруд, і проект настанови, в якій надані переклади термінів до цих вимог. Практично ці представлені документи є вимогами до державних будівельних норм та регламентних технічних вимог. За цими документами ідуть норми, стандарти, технічні умови та свідоцтва на конкретну продукцію.

Таким чином, на сьогодні ми маємо певну аналогію з підходом, характерним як на регіональному рівні (мається на увазі ЄС), так і на міжнародному – ISO, ІЕС. Крім того, і це головне, завдяки такому підходу на системному рівні можуть вирішуватись сучасні питання нормативно-правового забезпечення стандартизації будівельної галузі України.

Вищезазначені будівельні норми розповсюджуються на будівельні об'єкти різного призначення на всіх етапах їх життєвого циклу та визначають основні положення основних вимог до будівель і споруд, визначених Технічним регламентом. Положення цих норм використовуються при

створенні технічних завдань на розробку регламентних технічних умов і будівельних норм. Ці норми є основою для оцінювання будівельних виробів у випадках, коли виробник не застосовує існуючі нормативні документи або застосовує їх лише частково і у разі відсутності керівних документів, які можуть бути застосовані для розроблення технічного свідоцтва.

На підставі вищевикладеного слідує, що розвиток та модернізація будівельної галузі є запорукою не лише підвищення рівня життя населення за рахунок введення в експлуатацію якісної та безпечної для здоров'я будівельної продукції, але й сприятиме покращенню інвестиційної привабливості України. Тому, актуальними аспектами науково-технічного забезпечення розвитку будівельної галузі можливо вважати наступні:

- пріоритети розвитку будівельної науки на сучасному етапі;
- роль впливу громадських організацій на розвиток будівельної науки;
- шляхи співпраці академічної і галузевої науки;
- науково-технічне забезпечення ефективної роботи будівельної галузі;
- питання підвищення ролі вищої школи у науково-технічному розвитку будівельного комплексу;
- вплив будівельної науки на нормотворчу діяльність в будівельній галузі;
- економічну ефективність науково-технічної діяльності та джерела фінансування науки в будівельній галузі;
- роль будівельної науки у вирішенні проблем щодо забезпечення енергоефективності будівель та споруд;
- науково-технічне забезпечення проектних робіт;
- проблемні питання науково-технічного розвитку промисловості будівельних матеріалів;
- роль наукових досліджень у формуванні містобудівної політики та стратегічних напрямів розвитку територій та населених пунктів;
- науково-технічний супровід робіт із реставрації пам'яток культурної спадщини;
- ефективність міжнародних науково-технічних зв'язків у галузі будівництва;
- нові структурні форми об'єднань будівельних організацій;
- науково-технічне забезпечення промислового будівництва;
- системний підхід до розвитку інфраструктури міст.

Дослідження зазначених вище проблем у сфері будівельної діяльності важливо не тільки в контексті проведення успішних правових реформ, а й головним чином в контексті створення безпечних умов життя для населення, безпечного життєвого простору, охорони навколишнього середовища.

Список використаної літератури

1. Бондарєва Н. Термінологічне дослідження поняття «будівництво» в економіці України / Н. Бондарєва // Вісник львівського університету. Серія екон. наук. – 2008. – Вип. 40. – С. 47-50.
2. Миронець І. М. Адміністративно-правове регулювання будівельної діяльності в Україні : дис. ... кандидата юрид. наук : 12.00.07 / І. М. Миронець. – Київ, 2012. – 235 с.
3. Проект Містобудівного кодексу України (реєстр. № 6400 від 18.05.2010 року). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?id=&pf3516=6400&skl=7. (дата 01.12.15). – Назва з екрану.
4. Про основи містобудування : Закон України від 16 листопада 1992 року № 2780-ХІІ. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2780-12>. (дата 30.11.15). – Назва з екрану.
5. Про регулювання містобудівної діяльності : Закон України від 17 лютого 2011 року № 3038-VІ. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3038-17>. (дата 30.11.15). – Назва з екрану.

Стаття надійшла 02.12.2015 р.

О. В. Стукаленко,

кандидат юридических наук, доцент,

доцент кафедри адміністративного и хозяйственного права

Одесского національного университета имени И. И. Мечникова

Французский бульвар 24/26, г. Одесса, 65058, Украина

e-mail: stukalenko@bk.ru

НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКИЕ И ПРАВОВЫЕ ТРЕНДЫ РАЗВИТИЯ СТРОИТЕЛЬНОЙ ОТРАСЛИ УКРАИНЫ

Аннотация В статье освещаются вопросы, связанные с приоритетами научно-технической и нормативно-правовой деятельности строительной отрасли Украины. Приводится перечень основных актуальных проблем строительной отрасли Украины и выясняются их особенности. Уделяется внимание освещению возможных путей преодоления этих недостатков. Акцентируется внимание на том, что развитие и модернизация строительной отрасли является залогом не только повышения уровня жизни населения за счет введения в эксплуатацию качественной и безопасной для здоровья строительной продукции, но и будет способствовать улучшению инвестиционной привлекательности Украины. Поэтому, в статье

отмечены актуальные аспекты научно-технического обеспечения развития строительной отрасли.

Ключевые слова: строительная отрасль, строительное право, законодательство, приоритеты научно-технической деятельности, приоритеты нормативно-правовой деятельности.

O. V. Stukalenko,

candidate of legal sciences, Associate Professor,
Associate Professor of Administrative and
economic right Department
of Odesa I. I. Mechnikov National University
24/26 Frantsuzsky Boulevard, Odesa, 65058, Ukraine
e-mail: stukalenko@bk.ru

SCIENTIFIC, TECHNICAL AND LEGAL TRENDS OF UKRAINIAN BUILDING INDUSTRY DEVELOPMENT

Summary

In the article questions related to priorities of scientific and technical and normatively-legal activity of building industry of Ukraine, are illuminated. A list of current issues of Ukrainian building industry is brought and their features are turn out. Attention was paid to interpretation of possible ways of these defects' overcoming. Attention is accented on the development and modernization of building industry. It is the mortgage of not only population life standard increasing due to putting into operation of quality and safe-health building products, but also assists the improvement of Ukrainian investment attractiveness. Therefore, in the article the actual aspects of the scientific and technical providing of building industry's development are marked.

Key words: building industry, building right, legislation, priorities of scientific and technical activity, priorities of normatively-legal activity.

References

1. Bondarjeva, N. (2008). Terminolohichne doslidzhennia poniattia «budivnytstvo» v ekonomitsi Ukrainy [Terminological research of the term “construction” in the economy of Ukraine]. *Visnyk lvivskoho universytetu. Serii ekon. nauky – Bulletin of Lviv University. Economic sciences*, Vyp. 40, pp. 47-50. [in Ukrainian].
2. Myronets', I. M. (2012). Administratyvno-pravove rehuliuвання budivel'noi diial'nosti v Ukraini [Administrative and legal regulation of construction activities in Ukraine]. *Dysertatsiia kandydata yurydychnykh nauk : 12.00.07 – Thesis for the degree of candidate of law sciences in specialty : 12.00.07*, Kyiv. [in Ukrainian].
3. Proekt Mistobudivnoho kodeksu Ukrainy (2010). [Project of the Town-planning code of Ukraine]. Retrieved from http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?id=&pf3516=6400&skl=7. [in Ukrainian].

4. Pro osnovy mistobuduvannia : Zakon Ukrainy vid 16 lystopada 1992 roku № 2780-XII (1992) [About bases of town-planning : Law of Ukraine from November, 16, 1992 № 2780 - XII]. Retrieved from <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2780-12>. [in Ukrainian].
5. Pro rehulivannia mistobudivnoi diial'nosti : Zakon Ukrainy vid 17 liutoho 2011 roku № 3038-VI (2011) [About adjusting of town-planning activity : Law of Ukraine from February, 17, 2011 № 3038 – VI]. Retrieved from <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3038-17>. [in Ukrainian].